

Hyvinvoinnin kuntakortti

Hyvinvointikertomus Iin kunta 2019-2050

- Suunnitelma vuodelle 2020 ja Raportti vuosilta 2017-2019

Aluejaot © MML, 2014

Kunnan tiedot

Kunta / Pohjois-Pohjanmaa	
Asukasluku 31.12.2018	9942 / 411 856 (30.6.2018)
Väestöennuste 2030	9067 / 410025
Ikärakenne 2017 (% väestöstä)	
• 0-17-vuotiaita	Vuonna 2017: 23 / 24 %. Muutos vuoteen 2030: -x %
• 18-64-vuotiaita	Vuonna 2017: 57 / 58 %. Muutos vuoteen 2030: -x %
• 65 v. täyttäneitä	Vuonna 2017: 20 / 19 %. Muutos vuoteen 2030: +x %
Koulutustasomittain 2017	322 / 373
Väestöllinen huoltosuhde 2017	75,7 / 63
Taloudellinen huoltosuhde 2017	177,1 / 153,5

Erityispiirteet

- Pinta-ala: 1602,75 km²
- Loma-asunnot: 1500
- Yritykset: 400
- Tuloveroprosentti: 21,25% (v. 2019)

Hyvinvointikertomus

Kuntalain 1 § mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain.

Vuoden 2019 alusta Iin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Hyte-työryhmänä on toiminut Iin kunnan johtoryhmä, jossa ovat jäsenenä kaikki toimialajohtajat, sekä Oulunkaaren kuntayhtymän ja Iin Micropoliksen edustajat. Työryhmän tärkeimpänä tehtävänä on valmistaa vuosittain Hyvinvointikertomus toimenpiteineen, joka ohjaa kunnan hyvinvointityötä. Hyvinvointityö joka kuuluu kaikille toimialoille. Iin kunnan toimintaa ohjaa Kuntastrategia ja hyvinvointityön tulee tukea kuntastrategian toteutumista. Hyvinvointikertomustyön alkuvaiheessa on kartoitettu hyvinvoinnin tilanne: tavoitteet, painopistealueet ja toimenpiteet.

Asuminen ja elinympäristö

- **1 hengen asuntokunnat:** 34,8 /41 %
- **Katuturvallisuusindeksi:** x /114
- **Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat:** 0,5 /1,2 %
- **Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65+ v:** 288,7/270 per 10 000 vast.ikäistä

Ihmissuhteet ja osallisuus

- **Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, 4.-5. lk:** 60,7/58 %
- **Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa:** x/58 %
- Kunnassa osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tmv.: Kyllä / Ei
Kunnan omaa tekstiä esim. yksinäisyydestä, asukasraadeista tai järjestö- ja yritys yhteistyöstä.

Vapaa-aika

- **Kirjaston kokonaislainaukset:** 17,1/18 per asukas
- Iin kansalaisopiston opiskeilijat %-väestöstä opiston tunti-määrä/asukkaat 1,03 h/asukas
- opiskelija %väestöstä 21,16% (netto-opiskelijat)

Opiskelu ja työ

- [Pitää koulunkäynnistä, 4-5. lk:](#) 83,7/83 %
- [Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat:](#) 8/6,7 %
- [Työttömät 2018:](#) 15,2/11 % työvoimasta
- [Nuorisotyöttömät 2017:](#) 20,3/20 %
- [Pitkäaikaistyöttömät 2018:](#) 27,4/29 % työttömistä
- [Työpaikkaomavaraisuus:](#) x/100

Taloudellinen toimeentulo

- [Lasten pienituloisuusaste:](#) 17,6/14
- [Kiinnostavat harrastukset liian kalliita, 8.-9. lk:](#) 28,4/24 %
- [Toimeentulotukea pitkäaik. saaneet 25-64-v. vuodessa:](#) 1/1,3 %
- [Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-v.:](#) 9,4/7,5 %
- [Toimeentulotukea saaneet 65 v. täyttäneet:](#) 1,9/1,3 %

Terveys ja mielen hyvinvointi

- [Kokee terveytensä keskittämiseksi tai huonommaksi, 4.-5. lk:](#) 6,3/6,3 %
- [Tuntenut usein toiveikkautta tulevaisuuden suhteen, 8.-9. lk:](#) 33,9/43 %
- [Sairastavuusindeksi \(THL, ikä-vaikioitu\):](#) 122,8/121
- [Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-v:](#) 5,2/4,4 %

Elintavat

Yläkouluikäiset:

- [Nukkuu arkisin alle 8 h:](#) 31,4/34 %
- [Ylipaino:](#) 18,8/17 %
- Hyväksyvä asenne: [Huumeet](#) 8,6/8, [humalaan juominen](#) x/19, [nuuska](#) 29,6/27 %

Toimiva arki

Lapset, lapsiperheet, nuoret:

Kunnan omaa tekstiä.

Työikäiset:

Kunnan omaa tekstiä.

Ikäihmiset:

- [Yksinasuvat](#) 75 v. täyttäneet: 42,3/44 %

Palvelut

Kunnan terveydenedistämisen-aktiivisuus (TEA):

Hyvällä tasolla:

- [Kuntajohto:](#) 75/80
- [Liikunta:](#) 57/79

Parannettavaa:

- [Perusopetus:](#) 64/65
- [Lukiokoulutus:](#) -/66
- [Perusterveydenhuolto:](#) 67/60
- Kulttuuri: 62/57

Hyvinvoinnin strategiset kärjet ja painopistealueet

lin kunnan pysyvät arvot ovat: Luovuus ja idearikkaus, toisista huolehtiminen ja uudistuminen ja osaaminen.

lin kunnan visio: li on kasvava, viihtyisä ja elinvoimainen, luovasti uudistuva kunta – lissä on ideaa.

”lissä on hyvä elää. Kunta on kuntalaisia varten. Kaikista pidetään huolta – naapureista, ympäristöstä ja yhteisestä hyvästä. Viihtyisät puitteet ja monipuolinen tekemisen tarjonta innostavat aktiiviseen elämään. Kaikkia kannustetaan hyvän elämän polulla. li on onnellisten asukkaiden koti.” (lin kuntastrategia 2018-2025 s. 8)

Päätökset

Khall 25.11.2019 §311
Kvalt 2.12.2019 §124

Yhteystiedot:

Kunnanjohtaja Ari Alatossava, p. 040 567 6700
Hyvinvointijohtaja Tarja Rahkola p. 050 3950 386
Hyvinvointikoordinaattori Riitta Ränä p. 050 3950 305
Sähköposti: etunimi.sukunimi@ii.fi

Hyvinvointitavoitteet 2050 ja raportti 2017-2019

Meijän lin hyvinvointikertomus

Tavoite 2050: *liläisellä lapsella on hyvä kasvuympäristö - lapsi/nuori on hyvinvoiva ja hänellä on edessään valoisa tulevaisuus*

Lapset:

- Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1 - 6-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut: 2017 32,9% ja 2018 38,2 %.
- Pitää koulunkäynnistä, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 83,7 % ja 2019 77,4%.
- Kouluinnostus, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 37,2% ja 2019 35,8%.
- Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 91,6 % ja 2019 86%.
- On kavereita, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 97,3 % ja 2019 98,7 %.
- Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2019 88,7%.
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 53,4% ja 2019 35,2%.

Nuoret:

- Pitää koulunkäynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 47,6 % ja 2019 57 %.
- Kouluinto, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 21,2%.
- Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 70,5% ja 2019 79,5%.
- On ystäviä, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 88% ja 2019 92,4%.
- Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 95,5%.
- Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 24,9% ja 2019 30,9%.
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 19,6% ja 2019 19,5%.
- Peruskoulun päättötodistuksen saa %-nuorista: 2017 100%, 2018 100% ja 2019 100 %.

Lapsiperheet:

- Lasten pienituloisuusaste 2017 16,6%.
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä: 2017 1,5% ja 2018 1,5%.
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet yksinhuoltajakotitaloudet, % toimeentulotukea saaneista kotitalouksista: 2017 3% ja 2018 2,9%.
- Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL): 2017 0,6% ja 2018 0,4%.
- Tilasto 15-28-vuotiaista iiläisistä nuorista 80-133 on jäänyt vuonna 2019 koulutuksen tai työn ulkopuolelle. liläisiä 15-28- vuotiaita nuoria on vuonna 2019 yhteensä 1371 henkilöä.
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-uotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä vuonna 2017 7,6%.
- Keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 99,3% ja 2019 96,2%.
- Keskusteluyhteys vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 90,5% ja 2019 92,3%.
- Kuntalaisbarometri: Järjestö- ja harrastusaktiivisuus, kokemus omasta hyvinvoinnista

Tavoite 2050: Iiläinen työikäinen on hyvinvoiva ja hän jää eläkkeelle hyvinvoivana 65-vuotiaana

Työikäiset

- Keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä: 2017 59 v. ja 2018 57,4 v.
- Sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä: 2017 130,9 ja 2018 120,3.
- Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta: 2017 20,3% ja 2018 13,2%.
- Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä: 2017 31,1% ja 2018 27,4%.
- Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta: 2017 4,7% ja 2018 3,3%.
- Työttömät, % työvoimasta: 2017 15% ja 2018 12%.
- Työllisyysaste
- Työikäisten palkkasumma
- Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa: 2019 66,5%
- Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %: 2017 60,7%
- Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista: 2017 2,4% ja 2018 2,3%.
- Eriyiskorvattaviin lääkkeisiin astman vuoksi oikeutettuja 40 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä: 2017 9,3% ja 2018 9,2%.
- Diabetes perusterveydenhuollon lääkärin avosairaanhoidon vastaanoton käyntisyynä, % kirjatuista käyntisyistä: 2017 2,9% ja 2018 2,7%.
- Kuntalaisbarometri: Järjestö- ja harrastusaktiivisuus/kokemus omasta hyvinvoinnista

Tavoite 2050: Iiläinen vanhus on aktiivinen ja hyvinvoiva 75 –vuotiaana

Vanhukset

- Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä: 2017 90,7%
- Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä: 2017 77,6%
- Erityiskorvattaviin lääkkeisiin astman vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä: 2017 12,7% ja 2018 12,2%.
- Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä: 2017 7,2% ja 2018 11,7 %.
- Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä: 2017 19,2% ja 2018 20,3%
- Eläkemäärä/eläkeläinen
- Kuntalaisbarometri: Järjestö- ja harrastusaktiivisuus/kokemus omasta hyvinvoinnista
- Eläkesumma

Tavoite 2050: Iiläinen erityislapsi, -nuori ja –aikuisen (vammainen) elää aktiivista ja esteetöntä elämää.

Vammaiset

- Vammaisten työ- ja päivätoiminnan piirissä asiakkaita 31.12., kunnan kustantamat palvelut: 2017 62 ja 2018 89.
- Osallisuusmittari: Lähde 2 –hankkeen tilastot
- Kuntalaisbarometri: Järjestö- ja harrastusaktiivisuus

Hyvinvointitoimenpiteet 2020

Hyvinvoiva kuntainen – kokemus hyvästä elämästä

”lissä on hyvä elää. Kunta on kuntalaisia varten. Kaikista pidetään huolta – naapureista, ympäristöstä ja yhteisestä hyvästä. Viihtyisät puitteet ja monipuolinen tekemisen tarjonta innostavat aktiiviseen elämään. Kaikkia kannustetaan hyvän elämän polulla. Ii on onnellisten asukkaiden koti.” (Iin kuntastrategia 2018-2025 s. 8)

Iin tavoitetila 2050

- *Innostus ja idearikkaus seinättömässä hyvinvointityössä – uusien asioiden pilotointi*
- *Kuntalaisten aktiivisuus – liikunta ja kulttuuri osa arkea*
- *Yhteisöllisyys – järjestöyhteistyö voimavarana*
- *Osallisuus kuuluu kaikille – EVA/LAVA ja osallistava budjetointi käytössä kaikilla toimialoilla*

Toimialue	Toimenpiteet	Mittari
Hallinto	<p>Äänestysaktiivisuuden lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none">- Äänestyspaikkasuunnitelma (esim. äänestysauto)- Kuntalaisvaikuttamisen ja osallisuuden esittelyt Yhteiskunta- ja demokratiakasvatus: peruskoulu/lukio/nuorisovaltuusto <p>Henkilöstön kokonaisvaltainen hyvinvoinnin tukeminen - Ennaltaehkäisevät työterveyden palvelut sekä henkilöstön liikunnan/kulttuurin tukeminen mm. ePassilla ja liikuntavuorolla sekä tyhy-toiminnalla. Liikuntaneuvontapalvelun käyttäminen.</p> <p>Esteettömän asiakaspalvelun kehittämissuunnitelma</p> <ul style="list-style-type: none">- Esteettömyys/saavutettavuus-pilotti Iin kunnan nettisivujen osalta Vanhus- ja vammaisneuvoston jäseniä osallistaen	<p>Äänestys-% Suunnitelma valmis</p> <p>Osallistujamäärä- Käyttäjämäärät</p> <p>Suunnitelman valmistuminen ja pilottin suorittaminen</p>

<p>li -instituutti</p>	<p>Harrasteseteli – Oulunkaaren sähköinen mobiilijärjestelmä otetaan pilottiin. Palvelusetelijärjestelmä matala kynnyks, suositus neuvolasta, varhaiskasvatuksesta, koulusta, (nuorisotyöstä). Hyvinvointijohtaja myöntää.</p> <p>Vähävaraisten lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen tukeminen liikuntaseuroissa – AVI:n hanke.</p> <p>Syrjäytyneiden lasten ja nuorten tukeminen Lähde2 ja Nova2-hankkeiden avulla.</p> <p>Luentosarjat työikäisille hyvinvoinnista esim. työuupuminen.</p> <p>Etsivän vanhustyö –hankkeen suunnittelu ja yhteistyö hyvinvoinnin ja Soten kanssa.</p> <p>Esteettömyyskartoitusten pilotointi luonto-, leikkipuisto- ja ulkoliikuntapaikoille. Esteettömän harrastusmahdollisuuksien turvaaminen vanhuksille ja vammaisille.</p> <p>Hävikkiruokapilotti - Valtarin koulun hävikkiruoka jaetaan vapaa-aikaohjaajien toimesta Nuorisotilalta iiläisille lapsille ja nuorille. Yhteistyö li-instituutin Vapaa-aikapalveluiden kanssa.</p> <p>Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi</p>	<p>Harrastekyselyn tulokset</p> <p>Osallistuneiden lasten määrä. Osallistuneiden urheiluseurojen määrä.</p> <p>Autettujen nuorten määrä</p> <p>Luentosarjojen lukumäärä ja osallistujien lukumäärä</p> <p>Hankesuunnitelma ja rahoituksen haku</p> <p>Toteutuneiden esteettömyyskartoitusten lukumäärä</p> <p>Kg/hävikkiruoka Hklöä/nuorten määrä</p> <p>suunnitelman valmistuminen</p>
------------------------	--	---

<p>Ateria- ja tilapalvelut</p>	<p>Hävikkiruokapilotti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valtarin koulun hävikkiruoka jaetaan vapaa-aikaohjaajien toimesta Nuorisotilalta iiläisille lapsille ja nuorille. Yhteistyö li-instituutin Vapaa-aikapalveluiden kanssa. <p>Jokainen iiläinen lapsi/nuori syö kouluruoan</p> <p>Vanhusruokailupilotti kyläkoululla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikäihmisten ruokailun mahdollistaminen jollakin kyläkoululla <p>Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen ravitsemuksen avulla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terveelliseen ravitsemukseen ja työpaikkaruokailuun kannustaminen. Tuotetaan materiaalia Intraan. <p>Ruokaviestinnän lisääminen kuntalaisille</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuotetaan sosiaaliseen mediaan esim. ruokavinkkejä, ravitsemustietoa ja reseptejä ym. esim. Hyvän mielen ruokakori. Yhteistyö li-instituutti Hyvinvointipalveluiden kanssa. <p>Yhteinen sopimus kiinteistön puhtaanapidosta ja ylläpidosta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selvitetään toimintamalli, jossa tuottaja ja asiakas yhdessä toimivat kiinteistön parhaaksi. <p>Kiinteistönhoidon turvallisuustoimenpiteistä tiedottaminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lisätään tiedotusta ja asiakkaiden opastusta. <p>Ravitsemustyöryhmän perustaminen lin kuntaan.</p>	<p>Kg/hävikkiruoka Hklöä/nuorten määrä</p> <p>%- yläkoululaisista jättää kouluruoan syömättä</p> <p>Ruokailijat/kk</p> <p>Materiaalin tuottaminen intraan.</p> <p>Julkaistu materiaali/kk</p> <p>Toimintamallin valmistuminen</p> <p>Tiedotteita/kk</p> <p>Työryhmän perustaminen</p>
--------------------------------	--	---

<p>lin Vesiliikelaitos</p>	<p>Puhtaan veden markkinointi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iin kunnan alueella juodaan pohjavettä - Riittävä päivittäinen vedenjuonti voi lisätä aivojen suorituskykyä jopa 30 prosenttia! <p>Mahdollistetaan vesipisteet kaikkiin Iin kunnan toimipisteisiin viestillä ”Täytä oma pullosi hanasta”</p>	<p>Viestinnän määrä Vesipisteiden määrä</p>
<p>Opetu ja varhaiskasvatus</p>	<p>Innostuksen lisääminen arkiliikuntaan ja lähiympäristötuksi liikkumalla (liikuntaa lähiympäristöissä, luontoliikuntaa). Innovaka-hanke.</p> <p>Pilotoidaan Varhaiskasvatuksen –perheliikunta - vanhempainilta liikuntakeskuksessa. Esitellään lastenharrastusmahdollisuuksia ja perheiden hyvinvointiin liittyviä asioita. Yhteistyössä varhaiskasvatuspalvelut, vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut, iiläiset urheiluseurat sekä terveys- ja neuvolapalvelut.</p> <p>Henkilöstön, lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan ja edistetään Hyvinvoiva kasvuyhteisö – prosessilla (HYKY). Varhaiskasvatuksen ja opetuksen henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen lisäämällä tunne- ja vuorovaikutusosaamista ja taitoja (työntekijät ja esimiehet).</p> <p>Jokainen yksikkö tekee suunnitelman henkilöstön ja toimintaympäristön hyvinvoinnin edistämiseksi työpaikalla.</p> <p>Lapsi –ja ennakkovaikutusarvioinnin käyttöönotto opetus- ja varhaiskasvatuspalveluissa (esimerkiksi päiväkotija suunniteltaessa, muussa palveluverkkoa koskevassa päätöksenteossa, toiminnan arvioinnissa ja uusien toimintamuotojen kehittämisessä).</p> <p>Opetuksen kaikissa yksiköissä tehdään työsuunnitelmien yhteydessä koulu yhteisön hyvinvointiin tähtäävä suunnitelma. Lisäksi hyvinvointia kehitetään yhteisöllisen oppilashuollon, kunnan LAPE – ryhmän ja oppilashuollon ohjausryhmän suunnitelmissa.</p>	<p>hyödynnetään aktiivisesti lähiliikuntapaikkoja ja lähiluontoa.</p> <p>Innovaka-hankkeen toteutuneet toimenpiteet.</p> <p>Pilotin toteutus</p> <p>Sairauspoissaolojen määrä.</p> <p>Koettu hyvinvointi työssä (kyselyn toteuttaminen ja tulokset)</p> <p>Suunnitelman valmistuminen.</p>

Yhdyskunta	<p>Yhdyskuntalautakunta pilotoi Ennakkovaativuuden arviointi-prosessin (EVA) vuonna 2020.</p> <p>Yhdyskuntalautakunta mahdollistaa kuntalaisille paikkoja omaehtoiseen liikkumiseen ylläpitämällä liikuntapaikoilla ja leikkipuistoissa eri puolella kuntaa.</p>	<p>Pilotin valmistuminen</p> <p>Käyttöaste ja asiakaspalaute</p>
------------	--	--

